

Verslag van de boekbespreking “Het beloofde land” van Adriaan van Dis

Dinsdag 31 juli 2007

aanwezig waren: Gerda, Janny, Wil, Annelies, Thea en Paulien.

Wat vonden wij ervan

Gerda:	Lastig om te lezen, veel personen, grappige verhalen.
Janny:	Saaï, stijl spreekt niet aan, niet voldoende informatie.
Wil:	Complexe samenleving, goede schrijfstijl, met plezier gelezen.
Annelies:	Interessant, geschiedenis complex, moeilijk.
Thea:	Helemaal niks.
Paulien:	Wel interessant, jammer dat er geen achtergrondinformatie van het land bij zat. Lastig dat de vele Afrikaanse woorden niet werden vertaald.

Over de schrijver

- Geboren op 16 december 1946 in Bergen Noord-Holland als Adriaan Mulder.
- Vader is een blanke ex-KNIL militair en moeder is Indische.
- Vader sterft als Adriaan 10 jaar oud is. (“Toen ik hem nodig had, was hij er niet.”)
- Hij neemt zijn moeders naam aan.
- Opleiding; MULO, Kweekschool, HBS-B, M)-A Nederlands, is dyslectisch.
- In 1969 maakt hij een grote reis “richting India”, maar hij komt niet verder dan Afghanistan. Na terugkeer voltooit hij zijn studie en richt zich op het Zuid-Afrikaans.
- Van 1978 tot 1982 werkt hij als chef van de zaterdagbijlage van NRC Handelsblad.
- In 1983 schrijft hij zijn debuut; de novelle “Nathan Sid”. Hij ontvangt hiervoor de prijs van het best verkochte Nederlandse literaire debuut: Het Gouden Ezelsoor.
- Voor zijn praatprogramma “Hier is ... Adriaan van Dis” ontvangt hij in 1986 de Nipkowschijf.
- In 1987 wordt hij redacteur van het literaire tijdschrift *De Gids*. Hij laat zich hierbij inspireren door Flaubert en Breytenbach.

Over het boek

- Na de eerste uitgave van het boek werd Van Dis beschuldigd van plagiaat. Hij heeft dit later ook toegegeven. Bij latere edities heeft hij enkele aanpassingen gedaan.
- Het boek is een autobiografisch reisverslag.
- Het verhaal wordt niet chronologisch verteld; er zijn verschillende flashbacks. De ik-figuur reist enkele weken door de Karoo (een verlaten hoogvlakte in de Kaapprovincie van Zuid-Afrika). Voor het reizen zelf neemt de schrijver weinig tijd, terwijl andere beschrijvingen juist zeer uitgebreid zijn.

- Het thema van het boek is samen te vatten in de steeds terugkomende vraag: “Wat gebeurt er met ons (blanken) als de zwarten de macht krijgen?” Hierbij worden vooral de verhoudingen tussen blank, bruin en zwart ter sprake gebracht. De geschiedenis en mentaliteit van de blanke boeren in de Karoo staan centraal.

Over het verhaal

De ik-figuur heeft Zuid-Afrikaanse taal- en letterkunde gestudeerd. Hij heeft gemengde gevoelens bij Zuid-Afrika. In het begin is hij sterk tegen apartheid, maar gaandeweg wordt hij “Apartheid besmet”.

De ik-figuur is op bezoek bij Eva Landman in Kaapstad. Zij is een blanke ongetrouwde vrouw. Ze is arts en heeft gestudeerd in Leiden, waar ze de ik-figuur heeft leren kennen. Ze vindt zichzelf een “verlichte blanke”, omdat ze niet achter het blanke regime staat. De ik-figuur vindt haar houding echter soms tweeslachtig en schijnheilig.

Samen reizen ze in gezelschap van een zwarte bediende van Eva, Sophie, door de Karoo. Op hun reis langs de familie van Eva, die al negen generaties in de Karoo woont, komen ze veel verschillende mensen tegen, die allemaal hun eigen idee hebben over de veranderingen die Zuid-Afrika te wachten staan.

De familieleden worden zeer uitvoerig beschreven in de zes hoofdstukken, die verband houden met de plaatsen die de hoofdpersonen bezoeken.

De angst voor de zwarte opstand en de eenzaamheid die heerst in de Karoo overheersen de stemming van de ik-figuur op de terugweg. Bij het zien van het mooie landschap schrijft hij dan ook: “Nu voel ik mijn tranen komen. O, leef en prachtig land, zo moeilijk te delen.”

Overige boeken:

- Dubbelliefde (1999)
- Een barbaar in China (1987)
- Onder het zink. Un abécédaire de Paris (2004)
- De wandelaar (2007)

Paulien Turk-Batenburg